

N.a.v. 1 Sam 17: 31-58 David en Goliath

Lieve mensen jong en oud, allen verbonden in Christus naam

Het verhaal van David en Goliath

staat in de top 5

van de meest geliefde bijbelverhalen.

Ook tijdens de voorbereidingsavond

met de ouders voor de Rondom 4 viering,

werd op mijn vraag aan de ouders:

“Wat vind je een goed bijbelverhaal en waarom?”,

dit verhaal enkele keren genoemd.

Uiteraard ook andere verhalen,

zoals over Ruth, de Barmhartige Samaritaan,

maar daar hoort u de volgende week meer over.

Waarom is het verhaal van David en Goliath

een goed verhaal voor degenen die dit noemden?

Dat heeft onder andere te maken, begreep ik,

hoe bijbelverhalen worden verteld.

Op school, thuis, in de kerk.

Leeft de verteller zich echt in,

in het bijbelverhaal.

En vanuit welke persoon wordt het verhaal verteld?

Het verhaal over David en Goliath

kan dan iets krijgen van een jongensboek:

de kleine herdersjongen wint het

van de grote reus Goliath.

Maar ik kan me ook voorstellen,

dat u vanmorgen hebt gedacht tijdens de lezing:

wat een afschuwelijk verhaal is dit!

Iemand het hoofd afhakken?

Al die doden aan de kant van de weg!

Alhoewel het in kinderbijbels en op scholen

vaak wel wat genuanceerder wordt verteld

en de gruwelijkheden wat worden weggelaten.

Maar kun je dit in deze tijd nog vertellen?

Zetten deze verhalen niet aan tot geweld?

Die gedachten kan ik wel begrijpen:

Temeer, omdat we het nog steeds zien gebeuren in onze tijd.

Door oorlog en geweld,
liggen doden aan de kant van de weg.
En denk o.a. aan IS-strijders
die ook met gemak iemand onthoofden.
En het gebied waar dit verhaal
van David en Goliath speelt
daar horen we nog steeds over onrust in
Israël en de Palestijnse gebieden.
Jammer genoeg gebeurt het nog steeds.

Daarom goed om voor het verstaan
van het verhaal over David en Goliath
ook te kijken naar de context
van het verhaal en naar het bijbelboek Samuel.

Ik ga ervanuit dat we ons nog de verhalen
kunnen herinneren over het volk Israël
dat zich na 40 jaar woestijn vestigde in Kanaän.
40 dat staat voor een tijd
van afzien, inkeer, bezinning,
net als het afzien dat de soldaten van Saul
40 dagen doen bij het verbale geweld van Goliath,
Dat volk Israël leefde van huis uit in stamverbanden.
De 12 stammen van Kanaän.

Maar als we de kaart er even bij pakken
van Kanaän, het is overigens
al een latere kaart dan in de tijd van David en Saul,
maar het gaat even voor de beeldvorming.
Die Kanaanitische kuststrook
wordt bewoond door de 12 stammen
die ook weer onderverdeeld zijn.
Het westen en de Jordaanstrook
zijn redelijk vruchtbaar,
maar de oogst is ook roofgoed.
Voor binnenvallende woestijnvolken
en passerende legers.
En dan zijn er nog de Filistijnen aan de zuidwestkant.
Kortom conflicten te over.
Het stammenmodel werkt niet goed.
Daarom komen er richters om het volk leiding te geven.
Maar die maken er vaak een puinhoop van
en zij en het volk dwalen af van God! (kaart mag weer weg)
En dan gaat het mis, komt er oorlog en onvrede.
En dan zet het bijbelboek Samuel in
met Hanna en Elkana.
Theologisch heel klassiek, een kinderloos echtpaar.
Die toch een kind krijgen,
geschonken door de hemel, Samuel.
Hij vormt de overgang
van de richters naar de koningen.
En het is de bedoeling dat die koningen
leven naar Gods regels,
zodat het hen goed zal gaan .
Maar ook koningen hebben en maken
regels voor eigen belang en gewin.
En de koning, in dit geval Saul,
dwaalt daarmee, vaak samen met het volk,
weer af van God
En dan komen ook de gruwelijkheden weer terug.
Oorlog en geweld.
Israël wordt uitgedaagd door de Filistijnen
in de persoon van Goliath.
Het is in 1^e instantie een gevecht met de mond.
Een psychologische oorlogsvoering.

Goliath die de boel overschreeuwt.
Daar hebben we in onze huidige tijd
nog genoeg voorbeelden van.
Goliath imponeert de mensen
Met veel verbaal geweld.
Maar niemand die met Goliath durft strijden.

Misschien een herkenbaar beeld
voor ons persoonlijk.
In je werk, sport, buurt.
We kennen allemaal strijd in ons leven.
Zaken waartegen we willen vechten:
Onrecht, ziekte of iets anders.
Hoe lukt het om de moed niet te verliezen
als een strijd al bij voorbaat beslist lijkt?
Of als je de strijd niet aandurft
omdat je bang bent?

En dat is wat David ziet gebeuren
Als jongste uit een gezin komt hij
in het legerkamp.
Eten brengen voor zijn grote broers.
Totaal geen oorlogservaring.
Hij hoort, ziet en overwint!
En daarmee lijkt het
klein duimpje tegen de reus!
Maar als we er zo naar kijken,
als een stoer verhaal, dan missen we een belangrijk essentie
uit het verhaal.
Want David ziet en hoort nog iets anders.
Het is namelijk niet alleen een strijd tussen mensen,
maar het is een strijd tussen God
en alle andere goden.
Een strijd tussen God en de mensen
die de ander verachten en nietig verklaren.
Tussen elkaar ten dienste willen zijn
of leven van grootheidswaanzin,
hoogmoed en eigen gewin.

David moet in het harnas van Saul,
maar het past niet bij hem.
Want ten diepste is hij herder.
Hij hoeft zijn identiteit niet te verstoppen.
Als schaapsherder is hij niet bang aangelegd,
voor al die beren en leeuwen op zijn weg.
Want hij vertrouwt op God
en daardoor op zijn materiaal.
Zijn staf en zijn slinger.
Hij zoek 5 stenen. Waarom 5?
Het is symbolisch
en doet denken aan de vijf boeken van Mozes
Goliath komt met schild, zwaard en speer,
maar David met 5 stenen in vertrouwen op God met:
moed, lef, bevrijding, vertrouwen en vrede.
Het is de vraag aan ons,
maar was ook aan de ouders van de kinderen van Rondom 4.
Op wie stellen we ons vertrouwen?
Want ook in onze tijd
wordt er veel macht uitgeoefend.
Zijn er steeds weer krachten die gaan voor eigen macht,
waarbij we God uit het oog verliezen.
Maar het zit niet altijd in verbaal geweld,
want de God van Israël werkt in stilte en de zwakte.
Zoals David met zorg zijn stenen zoekt
en vertrouwt op God dat het goed komt,
zo mogen wij ook in vertrouwen gaan.
Vertrouwen op God, jezelf en de naaste.
Waarbij het vaak anders gaat dan je eerst voor ogen had,
Maar dat is ook levenskunst,
om dan de draad op te pakken
en te blijven vertrouwen .
Want de God van trouw verandert niet.
Wij zijn het die steeds anders willen.
Maar God blijft trouw.
Blijven wij dat ook?
Ik hoop van harte dat het zo mag zijn.
Amen